

L'AFECCIÓ TEATRAL SEMPRES VIVA

En gener de 1963, fa 50 anys, va començar l'enderroc del Teatre Goya i l'annex espai del Frontón per construir-hi un bloc d'habitatges que fou la primera gran operació d'especulació immobiliària a Tortosa. El 1972 fou el Teatre-Cine Coliseum que seguí la mateixa sort sentenciat pel caciquisme local (un bloc d'habitatges aleshores de luxe amb set plantes d'alçada on només se'n podien fer quatre). Calgué esperar més de vint anys amb la inauguració de l'Auditori perquè Tortosa tornés a disposar d'un teatre.

Les primeres representacions teatrals, els anys vint i trenta del segle XIX, es celebraven als palaus de la noblesa tortosina, que habilitaven amplis salons reservats per a la seva gent que en cap cas superava el mig centenar d'espectadors. Els actors solien ser afeccionats locals que llegien textos romàntics. El primer teatre obert al públic (1840) s'anomenà "Teatro del Liceo", estava instal·lat als baixos de l'ajuntament, on avui hi ha el Palau Oliver de Boteller, i es posa en marxa per iniciativa de Jaume Tio Noe i un grup de joves il·lustrats de l'època.

Poc després (1848), al solar de la que fou església del convent mercedari, es construí el "Teatro del Hospital", després "Teatro del Ebro", també conegut com a teatre de La Mercè. Era un teatre modern, en forma de ferradura, seguint els canons italians. Al pati hi havia 145 butaques distribuïdes en 11 files; altres 170 seients en 16 llogarets perimetrals de platea; 23 llotges al primer pis, entre ells 4 de prosceni i el de presidència; 77 seients al segon pis i un nombre indeterminat de grades de fusta als pisos superiors. Un total per a prop de 800 espectadors. Molta major envergadura tenia el "Teatro Principal" (1883) edifici de grans proporcions situat a l'eixample vora la plaça d'Alfonso que celebrava temporades estables amb passis d'abonament oferint teatre, sarsuela i fins i tot òpera. Poc després (1890) s'inaugurava un petit teatre instal·lat al interior del Balneari de Porcar, a Remolins. El Teatre del Balneari desplega una gran activitat amb temporades de llarga durada i la presència dels personatges més significatius a l'art dramàtic de l'època, com ho constata el fet que va acollir l'estrena de la versió catalana de "Terra Baixa", d'Àngel Guimerà (1897).

La vida de tots tres, però, fou efímera: el primer fou enderrocat, per iniciativa de mossèn Sol per construir-hi el Temple de la Reparació (1902). Els altres dos se'ls va emportar el foc el del Balneari (1923) i el Principal (1930). Mentre, a principis de segle havia arribat el cinematògraf que acabaria per desplaçar el teatre com a espectacle popular. Les primeres projeccions foren en sales de petites fins la inauguració del Cine Dore (1913) que esdevindria també teatre i que després de la Guerra passaria a nomenar-se "Teatro Cine Goya" per imposició dels nous governants. La construcció més important però fou el monumental "Teatro Cine Coliseum" (1934) ocupant el solar del antic "Principal" però amb façana a la plaça Alfonso. Amb un aforament de gairebé 1.200 localitats i un escenari de grans dimensions podia acollir tota mena d'espectacles.

En desaparèixer els dos edificis, Tortosa va quedar sense teatre. Esporàdicament, durant les Festes de la Cinta, hi havia teatre habilitant espais alternatius com el pati de l'Institut del carrer Moncada, la sala d'actes del nou institut de Ferreries, l'església de Sant Domènec, el Patronat i també el Velòdrom. La reivindicació d'un teatre municipal fou constant durant els anys setanta i vuitanta fins la construcció de l'Auditori Felip Pedrell. Mai, però, va minvar l'afecció. Els anys seixanta, s'instal·lava al passeig de les bicicletes del Parc una carpa desmuntable "*Teatro Hermanos Largo*", dirigit per Pepe

Escribano, que representaven obres populars. A nivell local cal fer esment a la tasca de professors de l'Institut com Manolo Perez i Fernando Buera i el grup d'aficionats amb Odena, Lamote, Margarita Aranda, Julio Vilaplana i altres que mai han deixat de fer teatre. El fracàs del festival "Entre cultures" promogut per Ricard Salvat és tema a banda del que en caldrà parlar algun dia. Avui Tortosa disposa d'una Escola Municipal de Teatre que està ja en el tercer curs de funcionament i l'Auditori acull representacions teatrals a càrrec de companyies i actors de renom. Tant de bo.

Foto: Foto antiga del Teatre-Cine Goya o del Teatre Cine Coliseum

Peu de foto: Els anys cinquanta del segle passat Tortosa gaudia de dos edificis aptes per acollir representacions teatrals, a mes de cinema: el Goya i el Coliseum.